Qorti tal-Maġistrati (Malta)

RIK NRU 77/2024: **AWTORITA' TAD-DJAR V. CHARLES AGIUS (KI. 21469M) U CHARMAINE AGIUS (KI. 185073M)**

(AMMONT DOVUT – KAPITOLU GHAS-SUBIZZJONI)

MAĠISTRAT: DR. VICTOR G. AXIAK

21 ta' Ottubru 2024

IL-QORTI,

wara li rat ir-rikors tal-Awtorità tad-Djar ("l-Awtorità rikorrenti" jew "ir-rikorrenti") ippreżentat fit-12 ta' April 2024[1] li permezz tiegħu talbet lil Charles Agius u lil Charmaine Agius ("l-intimati") sabiex jidhru fid-data appuntata għas-smiegħ u jgħidu 'l għaliex m'għandhomx jiġu kkundannati mill-Qorti illi:

> **'Tħallsu lir-rikorrenti is-somma ta' tmint elef, mitejn u sittax-il Euro (€8,216) jew somma oħra verjuri li jogħġobha tillikwida din il-Qorti, liema somma ma teċċedix il-ħmistax-il elf Euro (€15,000.00), rappreżentanti kumpens għall-okkupazzjoni u dana wara li l-konvenuti naqsu milli jixtru l-ishma rimanenti tal-propjetà 36, "Charlchar", Flat 2, Triq Nuzzo, Ħamrun u dan skont kuntratt fl-Atti tan-Nutar Dr. Joe Cilia datat 13 ta' Frar tas-sena 2008 hawn anness u mmarkat bħala Dok A kif ukoll wara li l-istess Awtorità esponenti ħarġet diversi invoices hawn anness u mmarkat bħala Dok B. Bl-ispejjeż u bl-interessi mid-data tas-sentenza sal-pagament effettiv inklużi dawk tal-mandat ta' sekwestru ppreżentat kontestwalment. L-intimati huma minn issa ngunti in subizzjoni.'**

wara li rat li bl-Ordni tagħha tat-3 ta' Mejju 2024[2] maħruġa skond l-Art. 173(1) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta l-Qorti *inter alia* ordnat lill-intimata sabiex tippreżenta r-risposta

[1] Fol 1-14
[2] Fol 16-17

tagħha u jekk ikun il-każ, kontrotalba, fi żmien għoxrin ġurnata min-notifika lilha tar-rikors u tal-Ordni u inoltre appuntat il-kawża għas-smiegħ għall-20 ta' Mejju 2024,

wara li rat li l-intimati ġew notifikati bir-rikors promotur, bl-Ordni msemmija u bl-avviż tas-smiegħ fl-24 ta' Ġunju 2024[3],

wara li rat illi l-intimati baqgħu ma' daħħlu l-ebda risposta fit-terminu prefiss lilhom,

wara li rat li fis-seduta tas-7 ta' Ottubru 2024 l-intimati ma dehrux u ġie ppreżentat mir-rikorrenti bl-awtorizzazzjoni tal-Qorti kapitolu għas-subizzjoni tal-intimati[4],

wara li rat illi l-intimati għal darb' oħra naqsu milli jidhru fis-seduta tal-21 ta' Ottubru 2024[5],

wara li rat l-atti proċesswali inkluż l-*affidavit* ippreżentat mir-rikorrenti[6],

qed tagħti din is-

Sentenza

1. L-Awtorità rikorrenti qed titlob mill-intimati s-somma ta' € 8,216 (jew somma verjuri li ma teċċedix il-kompetenza tal-Qorti) rappreżentanti kumpens għall-okkupazzjoni u dana wara li skond hi, l-intimati naqsu milli jixtru l-ishma rimanenti tal-propjetà 36, "Charlchar", Flat 2, Triq Nuzzo, Ħamrun u dan ai termini ta' kuntratt redatt fl-atti tan-Nutar Dr. Joe Cilia fit-13 ta' Frar 2008. Intalbu ukoll l-ispejjeż u l-imgħax legali b'effett mid-data tas-sentenza.

2. L-intimati, notifikati skond il-liġi, baqgħu ma' daħħlu l-ebda risposta u ma dehru għall-ebda seduta.

3. Fis-seduta tas-7 ta' Ottubru 2024 l-intimati ma dehrux u ġie ppreżentat mir-rikorrenti bl-awtorizzazzjoni tal-Qorti kapitolu għas-subizzjoni tagħhom[7]. Fil-kapitolu, ir-rikorrenti talbet lill-intimati '*jipprovaw bil-ġurament li huma debituri tar-rikorrenti fis-somma u għar-raġunijiet indikati fir-rikors*'. Il-kawża imbagħad tħalliet għas-subizzjoni tal-intimati għal-lum 21 ta' Ottubru 2024.

4. L-intimati għal darb' oħra naqsu milli jidhru fis-seduta tal-lum 21 ta' Ottubru 2024 u dan sabiex iwieġbu għad-domanda tar-rikorrenti.

---

[3] Fol 23 wara
[4] Fol 24-25 u fol 56
[5] Fol 57
[6] Fol 25-55
[7] Fol 56

Il-liġi u l-każistika kif applikabbli għall-intimata nomine f'din il-kawża

5. L-Artikolu 171(2) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta li jitratta t-"*tmexxija fil-Qrati Inferjuri*" jipprovdi testwalment kif ġej:

   '171 (2). Il-kawża għandha titmexxa sommarjament skont l-artikolu 215.'

6. L-Artikolu 215 tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta imbagħad jipprovdi b'riferenza għall-Qrati Inferjuri illi:

   '215. Il-qrati msemmijin fl-artikolu 213 għandhom imexxu sommarjament bl-akbar ħeffa li tkun kompatibbli mal-amministrazzjoni tajba tal-ġustizzja, u għandhom iħarsu id-dispożizzjonijiet ta' dan it-Titolu, sa fejn dawn id-dispożizzjonijiet jistgħu joqogħdu mal-mod li bih għandu jitmexxa fil-qrati hawn fuq imsemmija bħal ma jingħad hawn fuq.'

7. L-Artikolu 702(1) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta jiddisponi kif ġej:

   '702 (1). Fil-Qorti tal-Maġistrati (Malta) u fil-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex) fil-kompetenza tagħha inferjuri, it-talba mill-attur għas-subizzjoni tal-konvenut issir fl-avviż imsemmi fl-artikolu 171.'

8. L-Artikolu 699 tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta però jipprovdi ukoll illi:

   '699 (1). Fil-qrati kollha ta' kompetenza ċivili, il-kapitoli jsiru bil-miktub. Il-kapitoli għandhom jiġu approvati mill-qorti.

   (2) Il-kapitoli għandhom jiġu ppreżentati lill-qorti waqt is-smigħ tal-kawża għalbiex jiġu approvati'

9. L-Artikolu 713 tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta jgħid illi:

   '713. Il-prova bil-mezz tas-subizzjoni tista' f'kull każ issir sew qabel kemm wara li jinġiebu provi oħra, sew fil-qorti tal-ewwel grad kemm fil-qorti fi grad ta' appell.'

10. It-talba għas-subizzjoni tal-intimati saret mir-rikorrenti kemm fir-rikors promotur u kif ukoll fis-seduta tas-7 ta' Ottubru 2024.

11. Issa skond l-Artikolu 702(3)(b) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta *inter alia*, jekk il-parti, msejjħa għas-subizzjoni, ma tidhirx fil-jum mogħti għas-smigħ tal-kawża u l-

pretenzjoni miġjuba quddiem il-Qorti tkun ta' aktar minn ħames mija u tnejn u tmenin euro u erbgħa u tletin ċenteżmu (€ 582.34), kif inhu l-każ f'din il-kawża:

> **' 702 (3)(b) ... il-Qorti għandha tħalli l-kawża għal darb'oħra … u l-kapitoli kif ikunu ġew imniżżlin mill-qorti jitqiesu mistqarra kemm-il darba l-parti li tagħha tintalab is-subizzjoni, mingħajr ma tinġieb raġuni tajba għal dak in-nuqqas, terġa' tonqos li tidher fil-jum li għalih il-qorti tkun ħalliet il-kawża kif intqal.'**

12. Kif ingħad iżjed 'l fuq, wara li ġie ppreżentat il-kapitolu għas-subizzjoni tal-intimati fis-seduta tas-7 ta' Ottubru 2024, din il-Qorti ħalliet il-kawża għas-seduta tal-lum 21 ta' Ottubru 2024 sabiex l-intimati jwieġbu għad-domanda tar-rikorrenti.

13. Meta fis-seduta tal-lum 21 ta' Ottubru 2024 l-intimati naqsu għal darb' oħra milli jidhru sabiex jwieġbu għad-domanda tar-rikorrenti huma effettivament ammettew illi huma debituri tar-rikorrenti fir-rigward tas-sorte u l-ispejjeż għar-raġunijiet indikati fir-rikors.

14. Fil-kawża **<u>Anthony Borg v. Samwel Veneziani</u>** (Qorti tal-Appell Ċivili, 181/97/01JSP deċiża fit-28 ta' April 1998) il-Qorti tal-Appell qalet illi

> "*din ic-ċirkustanza hi ħafna rilevanti għaliex tfisser illi bin-nuqqas tal-konvenut appellat li jidher biex jikkontesta l-kapitolu, saret prova posittiva li l-ammont reklamat mill-attur kien dovut lilu għal raġunijiet minnu pretiżi u dana bl-ammissjoni – anke jekk negattiva fis-sens ta' non-kontestazzjoni – ta' l-istess konvenut.*"

15. Kif ingħad mill-Qorti tal-Appell (Inferjuri) fis-sentenza **<u>Noel Sultana v. Tony Xerri</u>** (App. Nru. 7/2009/1 PS – 07.07.2010):

> "*huwa dejjem ta' rilevanza li jigi denotat f'kazijiet ta' din ix-xorta illi l-apprezzament tal-pertinenza u ta' l-influwenza tal-kapitoli tikkostitwixxi valutazzjoni ta' natura diskrezzjonali rizervata lill-gudikant fil-mertu... ghalkemm in-nuqqas ta' twegiba ghal kapitolu taghmel prova posittiva jew argoment indizzjarju ta' prova, il-valur ta' din l-istess prova seta' dejjem jigi mwarrab jekk, fuq l-apprezzament prudenzjali, jinstab li l-oggett tat-talba mhux sufficjentement suffragat minn elementi ohra ta' prova akkwiziti mill-process.*"

16. Il-Qorti tal-Appell (Superjuri) qalet ukoll fis-sentenza **<u>James Trapani v. Vincent Cilia</u>** (28.04.2000) illi:

> *"ghalkemm il-kapitoli jitqiesu konfessati pero dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata toqghod fuq il-prezunta ammissjoni. Dik il-prova kellha tigi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova ohra li sa dak l-istadju setghet kienet diga prodotta quddiem il-Qorti."*

17. Il-Qorti wara li rat l-*affidavit* ta' **<u>Emerson Rizzo Gatt</u>** (*Senior Office* mill-uffiċju legali tar-rikorrenti), ppreżentat fis-7 ta' Ottubru 2024, kif ukoll id-dokumenti relattivi, hija sodisfatta illi l-intimati huma debituri tal-Awtorità rikorrenti fis-somma mitluba u dan b'żieda mal-konfessjoni preżunta tal-istess intimati wara li ġie ammess il-kapitolu għas-subizzjoni tagħhom.

Deċiżjoni

18. **Għal dawn ir-raġunijiet il-Qorti tiddisponi minn din il-kawża billi tilqà t-talbiet tal-Awtorità rikorrenti b'dan illi tikkundanna lill-intimati sabiex jħallsuha s-somma ta' tmint elef, mitejn u sittax-il euro (€8,216) rappreżentanti kumpens għall-okkupazzjoni u dana wara li l-istess intimati naqsu milli jixtru l-ishma rimanenti tal-propjetà 36, "Charlchar", Flat 2, Triq Nuzzo, Ħamrun u dan ai termini tal-kuntratt fl-atti tan-Nutar Dr. Joe Cilia datat 13 ta' Frar 2008. Bl-imgħaxijiet u bl-ispejjeż kif mitluba kontra l-intimati.**

V.G. Axiak	Y.M. Pace
Maġistrat	Dep. Reġistratur